

Puss på er, böcker!

LYCKAN I ATT BLI EN PLUGGHÄST MITT I LIVET

Taras reporter Annika Nilsson, 50, hoppade av gymnasiet som skoltrött tonåring. Med oavslutade gymnasiestudier och dåligt studie-självförtroende i bagaget skulle det ta nästan 20 år innan hon vågade återvända till skolbänken. Här berättar hon om sin "utbildningsresa" och vad man behöver om man går i pluggtankar.

Av Annika Nilsson Foto: Magnus Granqvist



Minns dagen som i går. Skolfröken gick runt bland bänkarna där vi satt raka i ryggen och tysta som möss. En efter en fick vi tillbaka våra gröna skrivhäften. Jag var nio år, skör och osäker.

– Du kommer aldrig att lära dig skriva, väste fröken nära mitt

öra och sköt fram det uppslagna skrivhäftet, som var fullt med röda bockar.

Fröken **Ingrids** ord blev min sanning.

Det skulle ta 26 år innan jag vid 35 vågade lita på min förmåga att uttrycka mig i skrift. Då hade jag drömt om det – i smyg – länge.

Redan som 13-åring drömde jag om att skriva och sport var

mitt stora intresse. Allt från konsttäckning till formel 1. Som nioåring skrev jag i min dagbok ned resultaten från formel 1 där **Ronnie Peterson** så framgångsrikt körde under 70-talet.

STEG I VID 35: En yrkesutbildning

Nu eller aldrig. Tidpunkten var perfekt, hade precis avslutat en projektanställning.

Utan slutbetyg från gymnasiet föll valet på Nordiska Folkhögskolans journalistlinje, jag var en av 20 elever som kom in av drygt 2 000 sökande.

En helt ny, spännande värld öppnade sig. Känslan att studera som vuxen var så annorlunda jämfört med tiden i gymnasiet, jag var betydligt mer motiverad och kände att jag pluggade för min egen skull. Dessutom öppnade tidigare arbets- och livserfarenheter upp för givande utbyte av tankar med studiekamraterna.

Visst var det svårt att få ihop ekonomin under det här året av heltidsstudier.

Studiemedlet på 7 800 kronor/månad försvann direkt till hyra och räkningar den 25:e. Matbudgeten jobbade jag ihop som diskare på en nattklubb, där jag

vänd

” Jag hade levt med ett utbildningskomplex, de första högskolepoängen var en härlig känsla ”

DEN TYPISKA DISTANSPLUGGAREN: KVINNA MED BARN, ÖVER 34

De senaste tio åren har antalet studenter som läser kurser och program på distans fördubblats (134 000 år 2011).

Två tredjedelar är kvinnor och närmare hälften är över 34 år och många har barn, enligt Högskoleverket.

Merparten, nästan 80 procent, läser fristående kurser. De vanli-

gaste skälen till att allt fler väljer att studera på distans är att man har familj och barn och därför inte vill flytta från orten. En vanlig orsak är också att man vill kombinera sitt ordinarie arbete med studier.

Att plugga på distans innebär både stor frihet och stort ansvar, att vara uppkopplad utan kurs-

kamrater kräver såväl självdisciplin som motivation.

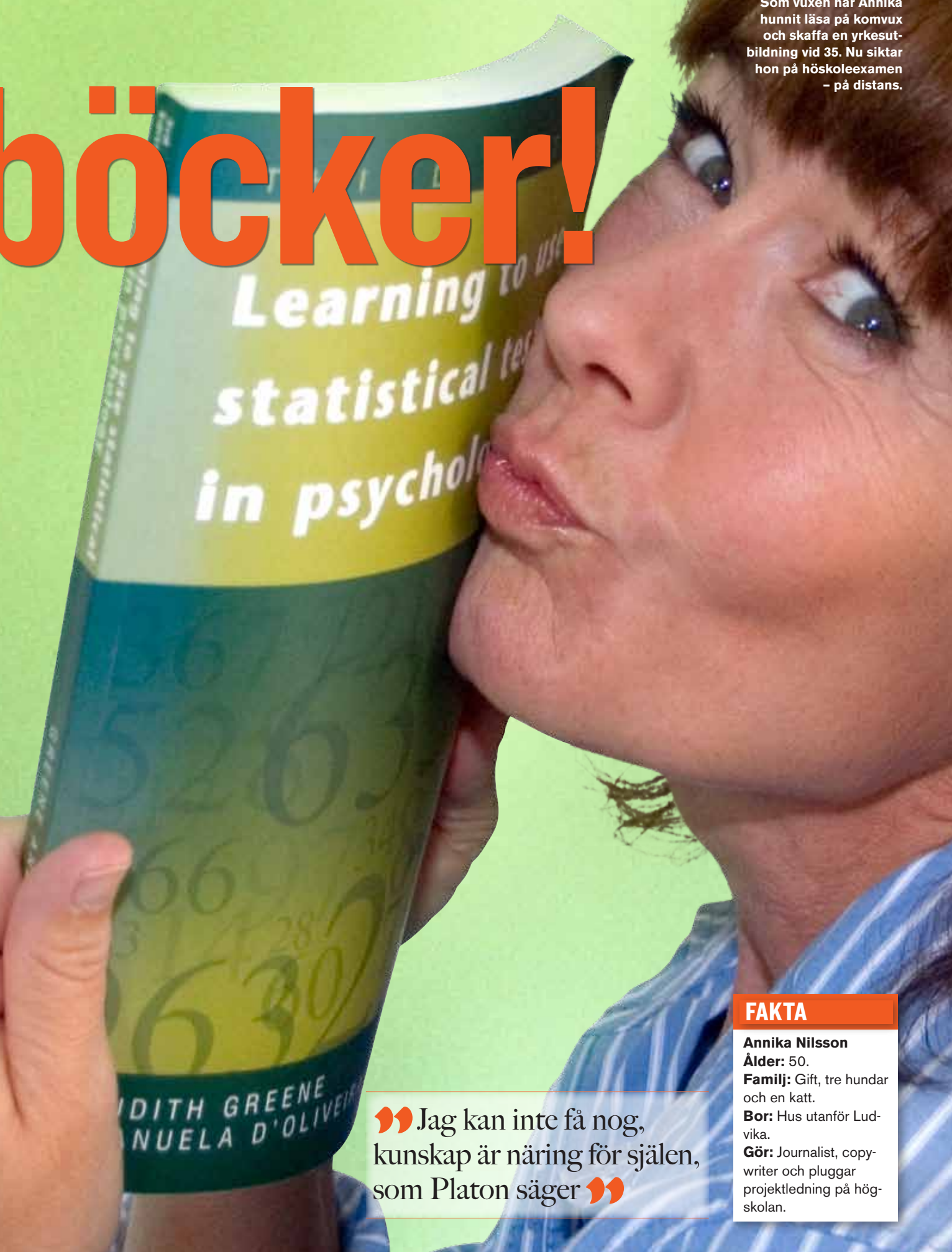
HÄR FINNS FLEST DISTANSKURSER

Distansutbildning finns på ett 30-tal universitet och högskolor. Sammantaget finns 3 000 kurser och 100 längre program att välja mellan.

Här finns flest:
Linnéuniversitetet, 502
Högskolan Dalarna, 484
Umeå universitet, 433
Mittuniversitetet, 351
Karlstads universitet, 285
Högskolan i Gävle, 283

Källa: studera.nu, siffrorna gäller inför höstterminen 2010.

Som vuxen har Annika hunnit läsa på komvux och skaffa en yrkesutbildning vid 35. Nu siktar hon på höskoleexamen – på distans.



” Jag kan inte få nog, kunskap är näring för själen, som Platon säger ”

FAKTA

Annika Nilsson
Ålder: 50.
Familj: Gift, tre hundar och en katt.
Bor: Hus utanför Ludvika.
Gör: Journalist, copywriter och pluggar projektledning på högskolan.

Annika pluggar nu på högskolenivå på distans.



forts

» Studierna har gett välbehövlig näring till såväl självkänslan som självförtroendet »

sedan blev kvällschef. Livet som fattig student kändes ändå mest som en utmaning, och jag blev en mästare på att köpa storpäck, göra storkok och frysa in matlådor.

Direkt efter utbildningen fick jag ett vikariat som sportjournalist på Göteborgs-Posten. Lyck-

an var total! Genom målmedvetenhet och hårt arbete hade jag förverkligat min dröm.

Under ett par år jobbade jag som frilansjournalist fram tills att jag löpande började skriva motorsport för en av de stora kvällstidningarna.

Pepp för blivande Mittlivsstudenter

- ✓ **Du är mer motiverad** genom insikt om hur mycket du har att vinna på att utbilda dig.
- ✓ **Du har bättre disciplin** då du som vuxen väljer att plugga för din egen skull.
- ✓ **Du har viktig arbetslivserfarenhet**, vilket kommer till nytta i många yrken: psykolog, socionom, journalist, sjuksköterska, polis, läkare och lärare.

- ✓ **Du kan jobba också.** Distansstudier går att kombinera med ett ordinarie arbete eller föräldraledighet genom halvfart- och/eller distansstudier.
- ✓ **Du kan skaffa en utbildning på dina egna villkor** genom alla möjligheter som erbjuds i dag, jämfört med tidigare.

Jag fick följa formel 1-cirkusen runt om i världen. Cirkeln var slutet, jag hade förverkligat dagboksdrömmen jag hade som nio-åring.

Studierna hade gett välbehövlig näring till såväl självkänslan som självförtroendet.

STEG 2 VID 40+ Komvux – och sedan högskola!

Från det jag var tonåring hade två komplex förföljt mig genom åren: Mina sneda tänder och det faktum att jag saknade utbildning. Akademisk sådan.

Så, vid 40+ skaffade jag tandställning och började på komvux. Målet var att söka in på högskolan och läsa psykologi.

Visst snurrade tankarna att jag var för gammal att börja på högskola. Men jag valde att köra på den gamla klyschan: Ålder är bara en siffra på ett papper.

En strålande krispig septemberdag 2008 kunde jag stolt och med ett leende på läpparna vandra in genom portarna vid högskolan i Gävle, med en skinande tandställning i munnen.

vänd

Ekonomi för Mittlivsstudier

När vardagen snurrar på i sitt ekorrhjul med krav att dra in pengar kan det vara svårt att ens tänka tanken på att börja studera och förvandlas till en fattig student. Men, det finns pengar att spara på att planera. Så här gjorde jag!

✓ **Storhandla** och gör i ordning matlådor. Ta med en termos med kaffe till skolan. Du sparar både pengar och tid till att plugga.

Kommentar: Sparade runt 1 200 kr/ månaden på att inte äta lunch ute och köpa dyrt kaffe i automaten, undvek även fällan att småhandla det jag var sugen på för stunden.

✓ **Ställ av bilen**, åk kommunalt.

Kommentar: Jag ställde av min bil och tog bussen de fyra milen till skolan, sparade drygt 2 000 kronor i drivmedel, försäkringar, besiktning och fordons- och vägskatt när månadskortet var betalt. Fick extra tid att plugga under bussfärden.

✓ **Köp begagnad** studielitteratur på nätet, via skolan eller låna på biblioteket.

Kommentar: Hittade i stort sätt all litteratur på kurslitteratur.se där jag sedan sålde böckerna efter kursen och fick tillbaka pengarna! Övrig litteratur lånade jag på biblioteket genom fjärrlån eller att de beställde hem de böcker jag behövde för kursen.

✓ **Sälj gamla grejer** på Blocket och Tradera.

Kommentar: Jag rensade hemma och fick välbehövliga extraslantar till en laptop och månadskort med kollektivtrafiken.

✓ **Berätta** att du nu tvingas leva på små medel, det vill säga studiemedel, under tiden du pluggar.

Kommentar: Tack vare att jag var öppen med min ekonomi så visade omgivningen stor förståelse och hänsyn, vi träffades ofta hemma och hade knytis. Eller gjorde saker som inte kostade så mycket pengar, som att besöka museer och utställningar och ta långa, härliga skogspromenader.

forts

» Jag kan inte sluta plugga nu. Det ger så mycket, inte bara kunskap utan även livsenergi »

Och, jag var långt ifrån äldst i klassen. Den här gången valde jag att plugga på distans och kombinera studierna med mitt arbete som frilansjournalist.

En termin senare klev jag ut på skolgården med mina första högskolepoäng. En fantastisk känsla spred sig i kroppen.

Att börja studera på högskolan mitt i livet var ett stort steg, ett själsligt och socialt motiverande lyft som gav nya perspektiv på livet och framtiden. En väg för personlig utveckling och ökat välmående på många olika plan.

Till det fick jag nya vänner för livet.

Kanske längtar du också efter att kunna söka jobbet du alltid drömt om, höja din kompetens eller få en högre lön. Oavsett skälet är det en enorm tillfredsställelse att sätta sig i skolbänken igen, ett sätt att visa för sig själv att man kan påverka sitt eget liv.

Och, att det aldrig är för sent



STEG 3 VID 50: Filosofie kandidatexamen

De senaste åren har jag samlat ihop 120 högskolepoäng i ämnena psykologi, filosofi, medie- och informationsvetenskap. Målet är en filosofie kandidatexamen i psykologi.

I vintras fyllde jag 50 år och i höst väntar fortsatta studier i filosofi. Kan inte sluta plugga, studierna ger så mycket. Inte enbart kunskap utan också livsenergi.

Eller, som den grekiske filosofen Platon så träffande uttryckte det "Kunskap är näring för själen".

Viktiga datum!

**Antagning till högskolan
värterminen 2013:** Webbmölan öppnar 17 sept och sista anmälan 15 okt.

**Högskoleprovet hösten
2012:** 27 oktober (sista anmälan var dock 15 aug).

Högskoleprovet våren 2013:
6 april (sista anmälan 15 feb).

Du kan få bidragstillägg för barn

Studiemedel består av bidrag och lån och du väljer själv om du bara vill ansöka om bidraget eller om du vill låna också. Hur mycket studiemedel du får beror på om du studerar på heltid eller deltid och hur många veckor du studerar.

Storleken på bidraget per vecka ligger i dag på 699 kronor och lånedelen på 1 531 kronor per vecka.

Eventuella tillägg finns att söka så som bidragstillägg för barn, ett barn 132 kronor/vecka, två barn 215 kronor/vecka. Du

kan även söka tilläggs lån om 435 kronor/vecka.

Du kan jobba en del. Om du läser 20 veckor på heltid under ett kalenderhalvår får du ha inkomster upp till 70 400 kronor utan att studiemedlen minskas.

Det finns ett tak för hur gammal du får vara för att få studiemedel. Bidragsdelen kan du få till och med det år du fyller 54, men rätten att få studielån minskar successivt från det år du fyller 45. Från och med det år du fyller 55 kan du inte få lån eller bidrag. För mer information. csn.se

Bra länkar för vuxenpluggisar

- ✓ Sök och jämför utbildningar på: studera.nu
- ✓ Skolverkets sida där du kan söka bland över 50 000 skolor, kurser och program i hela Sverige: utbildningsinfo.se
- ✓ Svar på frågor om ekonomi

och studielån får du på Centrala studietödsnämndens sida:

csn.se

✓ Högskoleverket: hsv.se

✓ All information gällande högskoleprovet på: hogskoleprovet.nu

Från grundskola till högskola

KOMVUX – första anhalten mot högskolan

På komvux kan du läsa in både grundläggande behörighet och särskild behörighet för högskolestudier.

Här får du som hoppade av skolan, valde "fel" på gymnasiet eller saknar behörighet till högskolan en andra chans.

Du bestämmer själv vilka ämnen du ska läsa och hur du ska kombinera dem samt om du vill läsa på halv-, eller helfart. Om du vill är det också möjligt att läsa bara en eller ett par enstaka kurser.

Komvux erbjuder även dis-

tansutbildning och du har rätt till studiemedel.

HÖGSKOLEPROVET – kan ge konkurrensfördel

Provet mäter kunskaper och färdigheter som är viktiga i alla universitets- och högskoleutbildningar. Till vissa utbildningar är det nästan nödvändigt att man gjort högskoleprovet för att man ska kunna konkurrera om en plats, provresultatet används för att skilja mellan sökande med samma meriter i betygsurvalet.

Mer information finner du på: studera.nu där du också kan träna på gamla prov och få värdefulla tips. ■

» Ekonomi, inredningsarkitektur, marknadsföring, modevetenskap. Utbudet är oändligt »